

Про рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Татькова В. І.

За інформацією відділу комунікацій Конституційного Суду України 17 березня 2020 року Конституційний Суд України ухвалив Рішення у справі за конституційною скаргою Татькова Віктора Івановича щодо відповідності Конституції України окремих положень частини п'ятої статті 190, пункту 1 частини першої, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України.

Цим Рішенням Конституційний Суд визнав такими, що відповідають Конституції України, положення Кодексу щодо заборони оскарження в апеляційному порядку ухвали слідчого судді про дозвіл на затримання з метою приводу.

Вирішуючи порушене в конституційній скарзі питання, Суд виходив із того, що затримання з метою приводу є винятковим, короткостроковим процесуальним заходом, який застосовується зі спеціальною метою, зумовлений протиправною поведінкою підозрюваного, обвинуваченого та спрямований на виконання завдань кримінального провадження.

Визначене положення ч. 5 ст. 190, п. 1 ч. 3 ст. 309 Кодексу якраз спрямоване на недопущення затягування розгляду питання про обрання стосовно підозрюваного чи обвинуваченого запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, забезпечення обов'язковості виконання судового рішення, а також на запобігання порушенню розумних строків кримінального провадження. Відтак, на думку Конституційного Суду, таке нормативне регулювання застосовується з легітимною метою, обумовлено необхідністю забезпечення раціональної процедури і є пропорційним та обґрунтованим.

Водночас вказана законодавча заборона не позбавляє підозрюваного, обвинуваченого права на судовий захист. Положення Кодексу не тільки встановлюють судовий контроль за дотриманням його прав і свобод під час вирішення питання про застосування запобіжного заходу, продовження строку дії або зміну запобіжного заходу, а й передбачають інший механізм судового захисту - можливість подання заперечень проти ухвали слідчого судді про дозвіл на затримання з метою приводу під час підготовчого провадження в суді. До того ж, дія ухвали про дозвіл на затримання з метою приводу безпосередньо залежить, зокрема, від факту припинення протиправної поведінки підозрюваного, обвинуваченого, оскільки така ухвала втрачає законну силу з моменту з'явлення підозрюваного, обвинуваченого до слідчого судді, суду (пункти 1, 2¹ частини третьої статті 190 Кодексу).

Крім того, Суд дійшов висновку, що процесуальні права та обов'язки учасників кримінального провадження з різним процесуальним становищем є неоднаковими, що зумовлено різними процесуальними функціями, які мають бути реалізовані під час кримінального провадження суб'єктами з відповідним процесуальним статусом.

Таким чином, Конституційний Суд України підкреслює, що запровадивши оспорюваними положеннями Кодексу нормативне регулювання, законодавець забезпечив досягнення справедливого балансу між процесуальними правами та обов'язками сторін обвинувачення і захисту. Таке регулювання забезпечує можливість сторонам довести свою позицію і найбільш ефективно реалізувати свої процесуальні права та обов'язки у кримінальному провадженні.

Повний текст рішення доступний за посиланням.

<http://www.ccu.gov.ua/docs/3053>